

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Философия және саясаттану факультеті
Педагогика және білім беру менеджменті кафедрасы

Факультеттің Ғылыми кеңес мәжілісінде
БЕКІТІЛДІ
« ____ » _____ 2023 ж., хаттама № ____

Факультеттің деканы _____ Б.Б. Мейрбаев

**[97329] - Инклюзивтік білім беруде ЕБҚ бар оқушыларды сүйемелдеу бойынша
тьютор қызметіндегі инновациялық технологиялар
пәні бойынша
ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**
Мамандық:
«БВ01101- Педагогика және психология», «БВ01801 – Әлеуметтік педагогика және өзін-
өзі тану» білім беру бағдарламасы
2023-2024 оқу жылының көктемгі семестрі

Пән бойынша қорытынды емтихан бағдарламасын дайындаған педагогика және білім беру менеджменті кафедрасының аға оқытушысы Рамазанова С.А.

Педагогика және білім беру менеджменті кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

Кафедра меңгерушісі

_____ Әлқожаева Н.С.

« _____ » _____ 2023 ж., хаттама № _____

Алғы сөз

Пән бойынша қорытынды емтихан түрі – *жазбауша(offline)*. Емтихан сұрақтары пән бойынша оқытылған дәріс, семинар және СӨЖ тапсырмаларының барысында құрастырылады. Емтиханға дайындық барысында курстың негізгі теориялық мазмұнын, терминология мен әдістерді де қайталау қажет.

Емтихан өткізу ерекшеліктері: емтихан барысында студент емтихан сұрақтарына белгіленген кестеге сәйкес, ауызша жауып береді. Жоғары ажыратымдылықтағы бейнекамералары бар және дыбыс жазылатын аудиториялар мен дәріс залдарында **offline** режимінде өтеді, сондай-ақ емтихан жұмыстарын шифрлау және дешифрлау арқылы жүргізіледі.

Оқыту нәтижелері:

ОН 1 - Ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтау және бағалау алгоритмін талдау және түсіндіре алу

ОН 2 -Оқу процесінде білім алушыларды психологиялық-педагогикалық қолдаудың мазмұны мен тәсілдерін анықтау

ОН 3-ЕБҚ бар оқушылармен жұмыста инновациялық түзету-дамыту және оңалту технологияларын қолдану

ОН 4 - ЕБҚ бар оқушылардың психофизиологиялық даму ерекшеліктерін ескере отырып, психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік-педагогикалық қолдаудың жеке бағдарламаларын жобалау және іске асыру.

ОН 5 - Білім беру үдерісін сүйемелдеу және ЕБҚ бар білім алушыларды оқыту мен тәрбиелеудегі инновацияларды іске асыру үшін психологиялық-педагогикалық бағдарламалар әзірлеу.

СТАНДАРТТЫ ЕМТИХАН: жазбауша(offline).

Оқытушы Univer АЖ (univer.kaznu.kz) сұраулығына пән бойынша әзірленген емтихан сұрақтарын жүктейді.

Әр билет үш блокқа бөлінген сұрақтардан тұрады.

Бірінші блокқа оқыту объектісін білу мен түсінуді бағалайтын когнитивті (білімділік) құзыреттілік сұрақтары енеді. Бұл студенттердің оқыту аймағындағы алдыңғы қатарлы білімді түсіну мен білімін көрсету қабілетін қамтиды.

Екінші блокқа ақпаратты қолдану және талдау іскерлігін бағалайтын функционалдық құзыреттілікті анықтайтын сұрақтар кіреді. Бұл студенттердің зерттеу аймағындағы дәлелдерді қалыптастыру мен негіздеу және мәселелерді шешу арқылы өз білімін қолдана білуі және түсінуін қарастырады.

Үшінші блокқа ақпаратты синтездеу және бағалау іскерлігін анықтайтын жүйелік құзыреттілік мәселелері кіреді. Мұнда студенттердің пікірлерді дәлелдеу қабілеттері бағаланады.

Тапсыру күні мен уақыты: емтихан сессиясының кестесіне сәйкес болады

Пән бойынша қорытынды емтихан 15 апталық оқытудан кейін жүргізіледі. Емтихан түрі – *жазбауша(offline)*.

Дайындалуға арналған тақырыптар:

1 тақырып. Қазіргі кезеңде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдар үшін білім берудің қолжетімділігі проблемасы.

2 тақырып. Инклюзивті мектепте оқу процесінде инновациялық технологияларды қолданудың ерекшеліктері.

3 тақырып. Білім берудегі инклюзивті тәсіл және тьютор қызметіндегі инновациялық технологиялардың жіктелуі.

4 тақырып. Тьютордың көру қабілеті бұзылған балалармен жұмыс істеу процесінде түзету-дамыту және оңалту инновациялық технологияларының мүмкіндіктері.

5 тақырып. Тьютордың есту қабілеті бұзылған оқушылармен жұмыс процесінде инновациялық технологияларды қолдану.

6 тақырып. Адаптивті оқыту жүйесінің технологиясы. Инклюзивті білім беруде адаптивті құрылғылар мен бағдарламаларды қолдану.

7 тақырып. Инклюзивті тәжірибедегі оңалту жұмысының технологиялары.

8 тақырып. Тьютор қолданатын әртүрлі инновациялық технологиялар: мамандандырылған оқыту бағдарламалары, ЕБҚ бар студенттердің қажеттіліктеріне бейімделген бағдарламаларды пайдалану.

9 тақырып. Оқу және жазу технологиялары, инклюзивті білім берудегі визуалды көмекші құралдар және оларды қызметте қолдану.

10 тақырып. Білім беру процесінде балаларда туындайтын оқу және мінез-құлық қиындықтарын түзету технологиялары.

11 тақырып. Әлеуметтік (өмірлік) құзыреттерді, оның ішінде қабылдауды, толеранттылықты қалыптастыруға бағытталған технологиялар.

12 тақырып. Инклюзивті білім беру мекемесінде ЕБҚ бар адамдар үшін оңалту көмегі кабинетін жабдықтау және безендіру.

13 тақырып. Тьютордың қызметінде ЕБҚ бар оқушылармен әлеуметтік ойын технологияларын қолдану.

14 тақырып. Психологиялық-педагогикалық оңалту процесі. Психологиялық-педагогикалық оңалту әдістері мен құралдарын таңдау.

15 тақырып. Тәрбиешінің ЕБҚ бар балалардың ата - аналарымен өзара әрекеттесуі.

Емтиханға дайындалуға арналған әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Карпенкова И.В. Тьютор в инклюзивной школе: сопровождение ребёнка с особенностями развития: из опыта работы. – Изд. 2-е, перер. и доп. – М.: АНО «Наш Солнечный Мир», 2017. – 116

2. Мағауова А.С., Махамбетова Ж.Т. Деятельность социального педагога в условиях инклюзивного образования: учебно-методическое пособие.- Алматы: Казак университеті, 2019.- 180 с.

3. Мовкебаева З.А., Искакова А.Т., Айтбаева А.Б., Байтурсынова А.А., Закаева Г. Основы инклюзивного образования (учебное пособие). - Алматы: L-Pride, 2013-280 с.

4. Жигорева, М. В. Дети с комплексными нарушениями в развитии: педагогическая помощь: учеб. пособие для студентов вузов / М. В. Жигорева. - 2-е изд., испр.. - М.: Академия, 2008.

5. Ковалева Т.М., Кобыща Е.И., Попова С.Ю. (Смолик), Теров А.А., Чередилина М.Ю. Профессия «тьютор». – М.: СФК-4. Александрович, Н. И. Система планирования и организации комплексной психолого-педагогической помощи детям с ограниченными возможностями здоровья в условиях реабилитационного центра/ Н. И. Александрович //Социальное обслуживание: профессиональный научно-практический и методический журнал/ учредитель: Межрегионал. обществ.орг. "Ассоц. работников соц. служб". - М., 2011. - № 11

6. Tim Loreman, Joanne Deppler, David Harvey “Inclusive Education. A practical guide to supporting diversity in the classroom” RoutledgeFalmer, London and New York, 2005.

7. Daniels E.R. & Stafford K. (2009). Chapter 3: Observations and Assessment. Creating Inclusive Classrooms. Washington D.C.: Children’s Resources International.

Қосымша:

1. Поникарова В.Н. Личностно-ориентированные технологии формирования готовности педагогов к осуществлению инклюзивного образования / Личностно-ориентированные технологии в образовании как фактор безопасного развития личности: Моногр. / под ред. В.Г. Маралова, Н.В. Гольцовой. Череповец: ЧГУ, 2014. - С.256–270.

2. Ливенцева Н.А. Проблемы практической реализации инклюзивного образования в США и странах Европы // Современная зарубежная психология. 2012. №1. С.20–29.

3. Хитрюк, В. В. Основы инклюзивного образования [Текст] / В. В. Хитрюк. — Барановичи: РИО БарГУ, 2014. —136 с.

4. Рамка мониторинга инклюзивного образования в РК./ Ногайбаева Г. и др./- Астана: АО ИАЦ, 2017 – 185 с.

Интернет-ресурстар:

1. Портал психологических изданий PsyJournals.ru —

https://psyjournals.ru/inclusive_edu/issue/43983_full.shtml [О мониторинге инклюзивного процесса в образовании - Инклюзивное образование: методология, практика, технологии]

2. Зыбарева Н.Н. Тьюторское сопровождение инклюзивного образования

1. <https://thetutor.ru/biblioteka/tyutorstvo-v-inklyuzivnom-obrazovanii/tyutorskoe-soprovozhdenie-inklyuzivnogo-obrazovaniya/#>:
2. <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=223292>
3. <http://elibrary.ru/item.asp?id=21240565>

БАҒАЛАУ САЯСАТЫ

ВАК/MAG/DOC СТАНДАРТТЫ ЕМТИХАН: Жазбауа(offline)

№	Критерий/ балл	Дескрипторлар				
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз	
		90–100% (27-30, 27-35 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
1 сұрақ 30 балл	Курс теориясы мен тұжырымдамаларын білу және түсіну	«Өте жақсы» деген баға сұрақтың жан-жақты түсіндірмесі, әрбір қорытынды мен мәлімдеме үшін егжей-тегжейлі дәлелі бар, логикалық түрде құрастырылған және әзірленген тақырыптардан мысалдармен расталған жауап үшін қойылады.	«Жақсы» деген баға сұрақтың толық, бірақ толық емес қамтылуын, негізгі ережелердің қысқартылған аргументтерін қамтитын және материалды беру логикасы мен реттілігін бұзуға мүмкіндік беретін жауапқа қойылады. Жауапта стильдік қателер мен терминдерді дұрыс қолданбауы кедергі келтірмейді.	«Қанағаттанарлық» бағасы билетте ұсынылған сұрақтарды толық қамтымаған, негізгі ойларды үстірт дәлелдейтін, баяндаудағы композициялық теңгерімсіздіктерге, материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуға жол берген жауапқа қойылады. Әзірленген жазбаларынан мысалдармен теориялық ойлары көрсетілмейді.	Қойылған сұрақтарды дұрыс қамтымау, қате дәлелдеу, фактілік және сөздік қателер, дұрыс емес қорытындыны болжау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу...; Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.
2 сұрақ 35 балл	Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу;	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, толық емес, курстың практикалық мәселелерін толық шешпей қойылған сұраққа дәлелді жауап беру; курс бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану;	Материал фрагменттелген, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, курстың теориялық білімі үстірт қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктердің болуы.	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытынды және нәтиже жасай алмау. Қорытынды бақылау жүргізу

<p>3 сұрақ</p> <p>35 балл</p>	<p>Тандалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі</p>	<p>Ғылыми ұстанымды және қолданылған әдістеме мен технологияны дәйекті, қисынды және дұрыс негіздеу, сауаттылық, ғылыми тіл нормаларын сақтау, жалпы дұрыс тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсынуда 1-2 дәлсіздікке жол беріледі (+графикалық деректер арқылы негіздеу нәтижелерін визуализациялау).</p>	<p>Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейді.</p>	<p>Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер бар, сонымен қатар практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлдік жоқ</p>	<p>Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.</p>	<p>Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды</p>
---	---	---	--	--	--	---

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл, оның ішінде бірінші сұраққа– 30 балл, екінші сұраққа-35 балл, үшінші сұраққа - 35 балл